

TORONYIRÁNY

XX. 8.

2026. február 22.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Nagyböjt 1. vasárnapja

Február 24. Szent Mátyás apostol

A „kísértések” kapcsolatosak a hamis messiási eszmével. Jézus kezdettől fogva határozottan elutasított mindent, amibe a gonoszság hatalma belekapaszkodhatott volna. Ezért a kísértéseket nem foghatjuk fel úgy, mint amelyek tipikusak lennének az egyes ember életére. A tanítás inkább az egyház magatartására és lelkipásztori módszereire vonatkozik. Ne csodavárással, ne szédületes mutatóványokkal vagy hatalommal és gazdagsággal akarja az embereket Isten országába vezetni, hanem a megfeszített Krisztus hirdetésével (1Kor 2,2). A legnagyobb karizmát, a szeretetet kell gyakorolnia, és szabadságát azzal kell megmutatnia, hogy nem félti anyagi javait és kiváltságait. Megfelelő áttétellel mindez vonatkozik az egyéni keresztény hívőre is.

A szentmise olvasmányai

- 1. Ter 2,7-9; 3,1-7** Isten a szabadsággal együtt megadta az embernek a választás lehetőségét is, de az ember rosszul élt vele.
- 2. Róm 5,12-19** A bűn elhatalmasodott a világban, de Jézus által a kegyelem.
- 3. Mt 4,1-11** Jézus saját megváltói küldetését nem feltűnő látványosságokkal, bármilyen világi hatalommal, vagy olcsó népszerűséggel, hanem alázattal és áldozattal teljesíti.

A megkísértés

Jézus emberi érdemeivel lett a Megváltónk. Amikor megkezdte nyilvános működését, a lehetőségek közötti válogatás éppen úgy felmerült benne, mint ahogy minden más ember mérlegeli teendőit. Biztos, hogy a kísértésről szóló híradás visszamegy Jézus elbeszélésére. Az apostoli igehirdetésnek később az volt a feladata, hogy az ő fiúságát és megváltói küldetését megvilágítsa, nem pedig valamilyen lélektani elemzés. Nem tudunk felhozni semmi olyan okot vagy célt, ami miatt az apostoli egyház ezt a történetet kitalálta volna, ha az nem Jézustól magától eredt volna. Így viszont a mondanivaló fontosságát jelzi az is, hogy mind a három szinoptikus evangélista közli, s mindegyik a keresztesítés utáni időre teszi. Márk itt is a legrövidebb. Csak annyit mond, hogy „a sátán a pusztában megkísértette”. Máté és Lukács a kísértés tartalmát is elmondják, ha nem is ugyanazon sorrendben. Márk a böjtölést sem említi, Máté és Lukács viszont negyvennapos böjtről beszélnek. Itt gondolhatunk az ószövetségi előképekre. Izrael népe negyven évig vándorolt a pusztában. Mózes negyven napig böjtölt, s Illés is ugyanannyi napig gyalogolt és böjtölt, amíg elérkezett a Hóreb-hegyhez. A negyvenes számnak tehát inkább jelképes értelme van, s nem készlet arra, hogy pontosan számláljuk a napokat. A szöveg azt mondja, hogy a Lélek ösztönzésére ment a pusztába. Jézus egész működése a Szentlélek irányítása alatt állt, tehát ez a kezdet is. Az apostolok megértették, hogy az a történet kinyilatkoztatást tartalmaz. A téma a messiási küldetés megvalósításának módja. Jézus ismeri a zsidó nép várakozását és reményét. Földi uralkodót várnak, aki felemeli a népet, és a mózesi törvény ígája alá hajtja a pogányokat. Az előtte eltelt évtizedekben az apokrif könyvek apokaliptikus képekkel színezték ki Izrael jövőjét, s a Messiást úgy képzelték el, mint aki feltűnő jelekkel mutatja meg hatalmát. Jézus azonban nemcsak saját népét képviseli, hanem az egész emberiséget. Ő az első Ádám ellenképe. Ahogy az első ember átélte a kísértést és elbukott, úgy a második Ádámnak is át kellett élni, de győzelemmel.

Gál Ferenc

A kísértő a sátán, az ellenség, aki összefoglalja magában mindazt, ami a világban kísértésül szolgálhat. Ha el is fogadjuk a sátánnak, mint bukott angyalnak a szerepét, nem gondolhatunk arra, hogy Jézust, az Isten fiát ide-oda cipeli, a templom oromzatára vagy egy magas hegyre, s hogy szentírási idézetekkel vitatkozik Jézussal. A párbeszédes forma és a képek az elbeszélő műfaj kellékei, s az apostoli katekézisben megvolt a szerepük. Szemléltették a belső eseményt és igazolták, hogy az a messiási eszmény, amelyet Jézus mutat, összhangban van az ószövetségi jövendölésekkel. Izrael a maga jövőjét az üdv történeti múlt alapján színezte ki. Isten a pusztában mannával táplálta őket és vizet fakasztott a sziklából. A Messiásnak mindezt felül kell múlnia, vagyis eddig nem tapasztalt földi jólétet kell teremtenie. Itt most Jézus böjtöl és megéhezik, tehát kézenfekvő a vágy felkeltése, hogy csodatevő erejével változtassa a követ kenyérré. A sátán mindig ezzel vezeti be mondanivalóját: ha Isten Fia vagy. A jelen szövegben ez már utalás a keresztség jelenetére és az Atya bizonyosságára. Nem arról van szó, hogy a sátán felismerte Jézus istenfiúságát, hanem arról, hogy Jézus, mint ember így élte meg a kísértést. Ő tudta magáról, hogy ő a Fiú, s neki hatalma van választani a módszerek között. Úgy döntött, hogy elhatározását ezzel a szentírási idézettel lehetett kifejezni: „Nemcsak kenyérrel él az ember” – s ezt már Mózes is megmondta (MTörv 8,3). A Messiásnak lelki javakat kell hoznia, s azokat csak érdemszerző, áldozatos életével szerezheti meg. A templomi jelenet abból a hiedelemből fakad, hogy a Messiás az ismeretlenből jön, csodálatos jelek kíséretében jelenik meg, és úgy toboroz követőket. A zsoltáros szavát, hogy „Isten angylaival őrizteti az embert” (91,12) a Messiásra vonatkoztatták, és úgy értelmezték, hogy neki joga van különleges mutatványokra is. A megoldást itt is az Írás adja: Ne kísértsd Uradat, Istenedet (MTörv 6,16), azaz nem kívánhatjuk, hogy Isten a hiú dicsőségre vonatkozó vágyainkat is kielégítse. A harmadik kísértés a gazdagságra vonatkozik. Nincs olyan hegy, ahonnan a föld minden országát látni lehetne, tehát itt is csak képről van szó. A gazdagság és a hatalom ára az, hogy ne Istent ismerje el urának, hanem a sátánt. Talán célzás ez arra, hogy a hatalom megszerzése rendszerint igazságtalansághoz és kegyetlenséghez van kötve. Lélektanilag pedig az a veszély is fennáll, hogy a gazdagság megkeményíti a szívet és önzővé teszi az embert. Jézus mindezt elutasítja: Úgy indul útjára, hogy csak az Atya akaratát tekinti, nem pedig az egyéni érdeket. Ezért amikor később csodákat tett, karizmatikus hatalmát az Atya irgalmának kinyilvánítására használta fel, szegénységével pedig biztosította szabadságát és függetlenségét. Elutasított mindent, ami az Atya iránti hódolatot és engedelmisséget akadályozta volna. Ezért élete nem volt más, mint kibontakoztatása annak a megállapításnak, hogy „az Atyának kedve telt benne.” A kísértés befejezése is tanulságos. Lukács azt írja: „Miután a sátán hiába próbálkozott, egy időre elhagyta Jézust.” Itt is meg kell értenünk az evangélista nyelvét. Ahogy ők sokszor a betegséget saját koruk nyelvén démoni hatásnak tulajdonítják, úgy az emberi gonoszság mögött is a sátánt látják. Később az írástudók és a farizeusok gyűlölete valóban ördögi méretet öltött, ezért mondotta Lukács, hogy „egy időre elhagyta”.

Gál Ferenc

A szentmise és a család

Támponatok szülőknek és hitoktatóknak (1.)

Rovatunkban a neveléssel kapcsolatos témákkal foglalkozunk a Don Bosco Kiadó által e témában megjelentetett kiadványok ismertetésével, a kiadó engedélyével. Mostani számunktól „A szentmise és a család” című kiadványból folytatásokban közlünk részleteket, mely által a szentmise minden egyes mozzanatának és pillanatának családi „hátterét” mutatjuk be. A gyermekek csak azt tanulják meg, amit megélnék, így az élet lelki jelentőségét is csak a családban tudják megtanulni. Csakis akkor lehet a szentmise az intenzív lelki kielégülés helye, hogyha azt, amit ünneplünk, a családi életünkben is megéljük.

Elég a képmutatásból

Az Oltáriszentség ünneplése, vagy hétköznapien szólva, a „misére menés” keresztény hitünk egyik legfontosabb eleme. Tehát nem egyszerűen abból áll, hogy megmutatjuk magunkat, hogy részt veszünk egy szertartásban, vagy valami ehhez hasonló. Hanem elsősorban elköteleződés egy bizonyos életmód mellett. A keresztség nem valami járulékos dolog, nem ráadás, nem egy értékes, de ugyanakkor elhanyagolható kiegészítés életünk mindennapjaihoz. Nem egy díszes kalap, amelyet hetente csak egyszer veszünk fel, vagy még annyiszor se. Az Oltáriszentség egyfajta elképzelése Istennek, vagyis egyfajta elképzelése az életnek és az embernek: Jézus Istenének, az élet és az öröm Istenének.

Minden egyes ünnep alkalmával a gyerekeknek meg kellene kérdeznük szüleiket: „Miért ünneplünk?” Az egyházi év ünnepei a hitoktatás csodálatos formáját jelentik, és ebbe az egész család bekapcsolódhat. Egy igazi, „átélhető”, mozgalmas, éneklős, vidám, aktivitást igénylő, a kommunikációra, és nem elvont tételekre alapozott hitoktatás ez. És mivel a gyermekek csak azt tanulják meg, amit megélnék, így az élet lelki jelentőségét is csak a családban tudják megtanulni. Csakis akkor lehet a szentmise az intenzív lelki kielégülés helye, hogyha azt, amit ünneplünk, a családi életünkben is megéljük. Ünnepeljük meg, amit megélünk, és éljük meg, amit megünneplünk!

A harang

A harang hangja olyan, mint az ébresztőóráé: „Jóemberek, most valami fontos dolog következik az életetekben! Fontosabb a munkánál, a szórakozásnál, még a pihenésnél is!”

Családban

- Vegyük észre, hogy nem az idő uralkodik az életünkön, hanem mi döntjük el, mire használjuk az időnket. Hétköznapijaink nyugodt perceiben gondoljuk át teendőinket, és tegyük különbséget életünk fontos és kevésbé fontos dolgai között!
- A keresztény családok fejezzék ki sok kis apró dologgal, hogy életükben az első helyen Isten áll!
- A vasárnap legyen olyan nap, amikor időt ajándékozunk magunknak minőségben és mennyiségben is.
- Isten a családuk része: lényeges, hogy a fontos eseményeket imádságunkkal is kihangsúlyozzuk.

Ez egy ünnep

Szükségünk van különleges, szent alkalmakra: hiszen az embernek lételeme az ünneplés. Minden vasárnap kiszakítunk egy pillanatot az örökkévalóságból: nem dolgozunk, hanem ünnepelünk, közösséget alkotunk a hívekkel, a családjainkkal és a barátainkkal. Nemcsak munkára és teljesítményre vagyunk teremtve, hanem játékra és örvendezésre is. Az élet találkozás is, tánc Isten előtt, aki elfogad anélkül, hogy bármit is produkálni kellene.

Családban

- A vasárnapokat és ünnepnapokat mindig tegyük különlegessé. Már az előestéken imádkozzunk a másnapi kegyelmekért!
- Örüljünk a jelen pillanatnak, nézzetek magatokra, vegyétek áldásnak szeretteitek jelenlétét, fizikailag és érzelmileg is legyetek közel egymáshoz. Újítsátok meg családi kapcsolataitokat!
- A rendszeresség fontosabb a spontaneitásnál: ne tegyetek kivételeket, a vasárnap mindig legyen számotokra a fontos dolgok, a család és Isten napja!
- Megjelenésekre és környezetetekre figyeljtek, amennyire csak lehet. Válasszatok kellemes tevékenységeket, legyetek derűsek, teremtsétek alkalmat az örvendezésre!
- Ne felejtsetek el gyertyát gyújtani, és zenét hallgatni!

Meghívottak vagyunk és várnak bennünket

Jézus ezt mondta apostolainak: „Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltssem veletek, mielőtt szenvedek...” (Lk 22,15). Ezért megyünk el otthonról, és keresünk fel egy különleges helyet, hiszen egy rendkívüli személlyel van találkozónk.

Családban

- „Keresztények, szeressétek templomaitokat!” – mondta VI. Pál pápa. Ismerjük meg templomunkat: kinek van szentelve? Mi a története?
- Nagyon jó lenne, ha közösen elzarándokolnánk valamely különleges jelentőségű szent helyre.

„Miért vonulsz vissza mindennap az erdőbe?”
 „Hogy imádkozzam.”
 „De hát Isten mindenhol jelen van, nem?”
 „Persze, Isten mindenhol jelen van!”
 „És Isten mindenhol ugyanolyan?”
 „Igen, Isten mindenhol ugyanolyan.”
 „Akkor meg miért mész az erdőbe imádkozni?”
 „Mert az erdőben én nem vagyok ugyanolyan.”

(Folyt. köv.)

Bruno Ferrero

Vasárnapi jegyzet

A bűn a szeretet hiánya

Igaza van Szent Ágostonnak: a bűn nem más, mint a szeretet hiánya. A modern időkben is a devóció, a vallási gyakorlat centrumában leginkább a bűn kérdése áll, amit – jobb megoldás híján – törvényszegésnek mondanak, vagyis annak, amit a kényelmesebb gondolkodás elénk ad, ha gyorsan kell válaszolni a cselekedetek minősítésekor. Jóllehet, teológiai okfejtésekre lehet hivatkozni. Hiszen a törvény megsértése a teremtmény tagadása a Teremtővel szemben, mégis ha elállunk a moralisták „kényelmesebb” állásfoglalásától, rájövünk, a polgári kereszténység első sorban a közterek exegézisét követi és arra kevésbé gondol, hogy minél mélyebb és élményibb a kereszténység, annál inkább „tengelye világlátásának a szeretet”. Szent Ágoston érezte-tudta ezt legjobban, s már ezért is a XXI. század teológusának nevezhetjük, a legmodernebb papnak. Az ő szeretet-fogalma nem a XXI. századé, nem a polgári érzélgősségé. Nem statikus (ahogyan még manapság is sokakban), hanem akarati jellegű, értelmi forrású. Önmegvalósítás. Léon Bloy, a francia gondolkodó több, mint száz esztendeje írta, hogy Isten, mint a lét teljessége, teljessége a szeretetnek. A lét az isteni szeretet aktusa. Isten és az ember viszonya – mint létviszony – „alapvetően szeretet viszony”. Ez a közös elve a katolikus gondolkodásnak.

A nagybőjt centrális üzenete lehet a bűn átgondolása a fenti szempontok szerint.

Paul Claudel 1922-ben kelt írásában olvashatjuk: „A két utolsó században kétféle keresztény magatartás volt a világgal szemben: vagy rossznak vagy olyasminek nézték, ami elvonja figyelmünket Istentől. Engem ez a magatartás elképeszt... Mert végre is a világ Isten műve, alkotójáról beszél..., olyan dolgokból áll, melyeket maga Isten nyilvánított ünnepélyesen jónak, igen jónak...” Ha így van, a jót könnyebb meglátni, mint a rosszat, és a szeretet is evidensebb. Élet-drámánk saját történelmünk drámája; csúcán a gólgotai kereszt áll, a végtelen szereteté, és amikor bármely csekély dologban áldozatot vállalunk, a szeretet aktivitását igazoljuk, vagyis ellene mondunk a bűnnek.

† Tóth Sándor

hírek információk

A mai napon minden magyarországi katolikus templomban a szentmisék perselyadományait az egyházi fenntartású köznevelési intézmények, a katolikus iskolák támogatására, fejlesztésére gyűjtik.

Megjelent a Toronyirány Magazin idei első száma, mely az egyházmegye területén minden templomban és egyházi intézményben ingyen kapható. A magazinban többek között az egyházmegye közelmúltbeli eseményeiről, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató és a Karitásztevékenységéről is olvashatók beszámolók.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Ifjúságpasztorációs Irodájának új applikációjában, a Noked Soul alkalmazásban, Hamvázoszerdától naponta nagybőjti elmélkedések olvashatók, segítve a fiatalokat a nagybőjti felkészülésben és a húsvétra való lelki ráhangolódásban.

A Szegedi Dómban nagybőjti péntekjein 17.30-tól keresztúti ájtatosság kezdődik. A következő, február 27-i alkalommal a férfiak keresztútját végzik.

A „Jöjj Hozzám” imaest következő alkalma február 27-én, pénteken este fél 8-kor kezdődik az alsóvárosi ferences templomban, az Eleven Tűz zenekar szolgálatával. A dicsőítő szentségimádás keretében az est előadója Mészáros Levente ferences testvér. A szentségimádás alatt gyónási lehetőség is rendelkezésre áll.

A Fokoláre Mozgalom szeretettel várja az érdeklődőket az Életigekörök Regionális Találkozójára, a szeged-tarjánvárosi Szent Gellért Plébániára február 28-án, szombaton 10 és 16 óra között. A mindenki számára nyitott találkozón a résztvevők megismerkedhetnek az Evangélium megélésének, életre váltásának ezzel a formájával, illetve segíthetik egymást a megújulásban. A nap folyamán gyermek programok is lesznek a közösségi házban. Az ebédre a résztvevők saját maguk gondoskodnak. Érdeklődni Szeles Istvánnál és Mártinál lehet e-mailben (szeles.csalad@gmail.com). Külön jelentkezés nem szükséges.

Nagybőjti lelki délutánra várnak minden érdeklődőt a Dómban február 28-án, szombaton 17 órától, melynek keretében a budafoki Adoramus Zenekar mutatja be Sík Sándor költeménye alapján a Zenés keresztutat. A 18 órakor kezdődő szentmisét bemutatja és homíliát mond Liszcai Tamás szarvasi plébános. A szentmise alatt gyónási lehetőséget biztosítanak.

Nagybőjt vasárnapjain vendég lelkipásztorok beszédei, tanításai hangoznak el a 18 órai szentmise keretében a Dómban. A következő héten, március 1-jén Serfőző Levente szeged-felsővárosi plébános lesz a vendég.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye CsaládKözPontja lelkinapra hívja a gyászolókat és özvegyeket március 7-én, szombaton 9.00 és 16.00 óra között Szegedre, a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.). A lelkinapot Kovács Zoltán rőszkei plébános tartja. A jelentkezéseket március 4-ig várják a pasztoralis.hu oldalon található űrlap kitöltésével vagy a Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynökség CsaládKözPontja egyéb elérhetőségein - e-mailen: csaladkozpont@gmail.com, telefonon: (62)-311-216/116., 117. mellék; mobilon: +36-20/82-80-476-os telefonszámon.

A nagykilenced elvégzésére hív mindenkit a Szeged-Belvárosi Plébánia közössége, melynek következő alkalma március 6-án 16 órakor szentségimádással kezdődik, majd 17 órától Rózsafüzér ájtatossággal és a Keresztúttal folytatódik. Jézus Szíve Alacoque Szent Margitnak adott ígéretei között szerepel: „Megadom a végső megigazulás kegyelmét mindazoknak, akik 9 egymást követő hónap első péntekén megáldoznak. Nem hálnak meg a halálos bűn állapotában, sem a nekik szükséges szentségek nélkül. Isteni szívem biztos menedékük lesz haláluk óráján.”

Rózsafüzért imádkozók regionális zárandoklata lesz a szegedi Dómban március 14-én, szombaton. A találkozó 13 órakor kezdődik és szentmisével ér véget 17 órakor. A részletes program a templomban kihelyezett plakáton olvasható.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.